

KOSKEN KAIKU

Tervehdys!

Kevättä kohdin mennään taas ja sen tietää siitä että pitelet juuri käsissäsi Kaiun vuoden toista numeroa. Toki kyläkaleriassakin pitäisi olla jo huhtikuun sivu auki. Huhtikuuhan on saanut nimensä huhdasta. Se on ollut kuukausi jolloin on miehissä lähdetty talolle kaatamaan suuret havupuukasket eli huhdat. Näin ainakin siis menneinä aikoina kaikki tietävän Wikipedian mukaan. Tänä vuonna ei tosin liene tarvetta suurille metsätöille ainakaan Kylätalolla ja kevättalkoot ovat vasta toukokuun puolella.

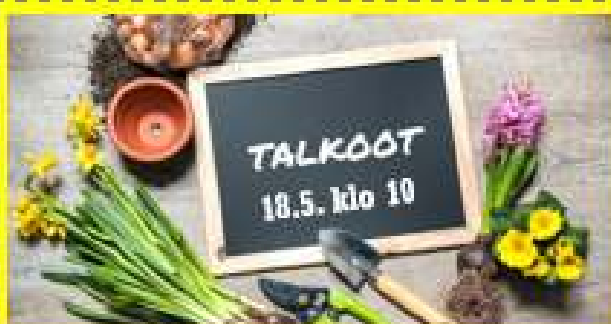
Mutta toukokuussa päästään siis toivottavasti hyvän sään vallitessa taas siivoamaan Kylätaloa ja sen pihamaata perinteisten kevättalkoiden muodoissa. Tänä vuonna tarkka päivä talkoille on 18.5 ja se tähtää paitsi talon ja pihan perushuoltoon niin erityisesti talon saattamiseen 100-vuotis juhlakuntoon. **Kallion Eeron** luotsaama juhlatoimikunta onkin paitsi tinnittänyt töitä tulevien juhlatilaisuuksien eteen jo pidemmän aikaa joten edessä on varmasti ikimuistoiset juhlat.

Kylätalo on siis seissyt kivisillä jaloillaan tontillaan jo pyöreät 100-vuotta. Ehdottomasti siis hyvä juhlan paikka. Mutta jotta toukokuussa 2119 tulevat polvet pääsevät viettämään 200-vuotisjuhliakin niin Kylätalon remonttiurakka ei voi täysin pysähtyä juhluvuonnaakaan. Tänä vuonna johtokunta teki linjauksen että keskitymme nyt täysin kammarin remontiin ja keittiön viimeistelyyn. Vuoden loppuun mennessä meillä siis pitäisi olla käytössä erittäin monikäyttöinen kammasi ja keittiössä olla listat ja paneelit kiinni seinissä. Kaiken kruununa keittiö ja kammasi tulevat pysymään plusan puolella pakkaskaleilla nykyistä huomattavasti taloudellisemmän ja ekologisemmän lämmitysratkaisun avulla eli nykykäsella ilmalämpöpumpulla. Toisena projektina käynnissä oleva vessaremontti jatkuu taas käytännössä ensi vuonna Kotiseutuliiton meillä myöntämän 15000 euron avustuksen mahdollistamana.

Pieni kyläyhdistyksemme ja ylväs Kylätalomme siis porskuttaa edelleen myötätuulessa kesää kohden. Allekirjoittanut on tosin tällä hetkellä hieman sivuraiteella yhdistystoiminnan keskiöstä 7000 kilometriä etelämpänä johtuen vaihtelevista työolosuhteista. Kasvanut välimatka ei ole kuitenkaan este vaan lähinnä hidaste omalle osallistumiselle joten kyllä tuttu Volvo nähdään kesällä useampaan otteeseen Kylätalon pihalla.

Mukavaa kevään jatkoa kaikille!

Pj Jari Löfström

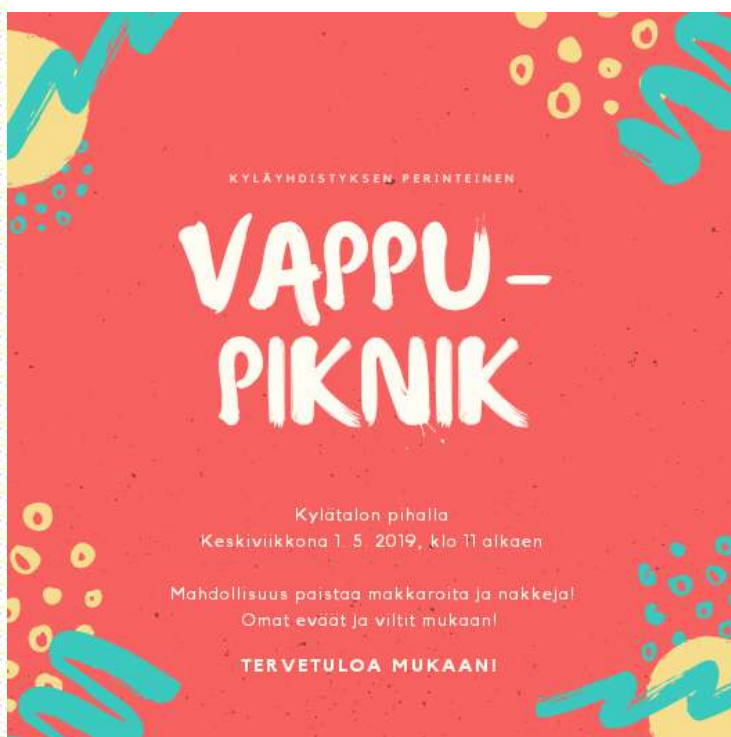

KEVÄTTALKOOT
La 18.5.2019 klo 10
Vihiniemen kylätalolla
(Saarenjärventie 13, Koski as.)

Laitetaan kylätalo porukalla
100-vuotisjuhlakuntoon! Haravointia,
kevät siivousta ja juhlien järjestelytöitä

Kyläyhdistys tarjoaa makkarat,
pullat ja talkookahvit

Omat hanskat ja harava
kannattaa ottaa mukaan.

Ei pelkkä kului

Ole joskus hunteeranu tätä ihmise elämä, kui äkki se solah-ta läpitte. Hyvä jos ymmärtää jossa kohta nautti kyytist olemisest. Nyy ku o jo sen verra iäl, et noit sukupolvie välissi kuilui alkka ainaki kol jo nuorte kans olema, nii alkka pa-remmi ymmärtämä niit vanhoi kalkkiksi joit vanhemma ihmise oliva, ku ite ol nuoruude tunnos. Jokane ikäluok ajattele asjoit omalt kantiltas ja kokemusohjaltas.

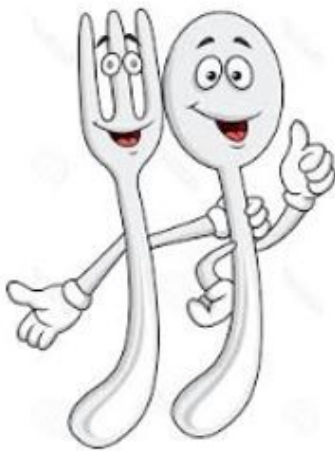
Kappale aikka sit sattusi olema samas tilas, ku poikkeukselliset kaks nuor flikka jutteliva keskenäs, eikä räplänne konei. Oliva varma siin liki parinkymppi iäs ja opiskeliva jotta, luule. Kuitenki heijä jutuist tul miel, ku ite ol joksiki uus kans. Kui pal sillo ties asjoit ja kalkkikse ei ymmärtäny mittä. Sama näil likoilkki ol, asja oliva juur niiku he tiesivä, heilläähä ol kova kokemus al. Se kyl ol outto, et hee kailot kaik koval äänel, tai ei kai heit vissi kukka muu kuullu, ku mää, ku muil ol kuulokke pääs.

Nuore ova kait mailmasivu olle viel enemmänä joukkosielui, ku vart-tuneemma. Tartte ol ite simmone kummossi muukki ova, kaikil tavoil ettei erotu porukast ja jouru outto valo, kiusatuks. Sikku ikä alkka tulla niin alkka parempi ihmise yksilöistymä ja syntyvä nii sanotu kylähullu. Vaik muust kyl tunttu, ettei niit juurka enä ol samal taval, ku enne muino tai onk se syy, ku lukeuttu itekki jo niihi?

Ole sitä mielt, et nykyaja nuorilt puuttu aika taval kärsivällisyyt. Kaik tarttis heti saar, vaik velaks. Ite muista, et arvost jotta han-kinta pal enemmänä, ku ol vaik pari vuot tehny sen ette töit ja sit, ku sen lopultas sai hommattu. Päässäälaskutaito on kans menetetty ja koht varma kirjottaminenki, tarkota noit uussi ikäluokkii. Eikä enä

juurka välitet mite kirjote-tetta. Lukemine viel passa, jos ei ol oo pitkä pränni. Puol sivu aa nelost o jo liik-ka. Tos kirjottamiset o sim-monki pistäny silmä, et mo-ne nuore laulutekijä kirjotta sanotukse lauluihi vaa sin päi. Pää asja, et saara kaks iit sana loppu. Kyl **Helismaa** ja **Vainio** saisivä härslaaki jos kuulisiva niit kipalei.

Mut käy nuoril aika sutjak-kaast ton kännykä kans pelamine, se tietty autta, ku harjottele ja seki, ku silmä viel pelava. Ite ei enä lue

lehristkä, ku otsikoi. Sit se pien pränni mene arvailuks. Ei sikses tule siin usse lysteit tulkintoi, vääri lukies. Nee kukka ova nyy ensi-mäsil kuiluil ova muute kauhja tarkoi mitä suuhusas pistävä, kaik käyrä etukätte arvioimas ja nyripistettä nokka, ja sil vähäl ettei jotta lipast sorme kans. Muutenki nuore tykkä syör sorminas. Har-vemmi molemppi, veitte ja kahveli näkke käres, no flikoil viäl jos-kus sentä. Sit tietty o noit kaike mailma allerkioit kans joksiki jo-kasel, esimerkis makskastike ja potu o iha allerkkiaruokka, enne vaik takoi.

Se käy lopultas melko huomaamat, ku ei enä kaik jutu jaks innos-ta. Oikeastas syy taitta ol kyl see ettei enä oikke ymmär uussi ju-tui. Touhu vaa omaa elämääs sen pienis piireis, eikä juurka välit rotkoje takasist asjoist. Simmost se se eläm loppuje lopuks aika pal o.

Vihivaar

Kylätalon wc-remontin seuraavaan vaiheeseen 15 000 euron avustus

Suomen Kotiseutuliitto myönsi kyläyhdistykselle 15 000 euron avustuksen kylätalon wc-remontin seuraavaan vaiheeseen. Avustus on sillä tavoin vastikkeeton, että se ei edellytä omarahoitusosuutta tai erikseen sovittua talkootyömäärää.

Kosken Kaiussa on aiemmin kerrottu remontin vaiheesta I, jossa **Tatu Kemppaisen** johdolla uusittiin kylätalon jätevesijärjestelmä nykysäädösten mukaiseksi. Seuraava vaihe on varsinaisten wc-tilojen uusiminen.

Kylätalon pohjaratkaisua muutetaan siten, että kulku wc-tiloihin ohjataan nykyisen vaatehuoneen kautta. Tällä tavoin saamme riittävästi tilaa toteuttaa esteettömyysvaatimukset täyttävät tilaratkaisut. Inva-wc-tilaan on tarkoitettu myös suihku, joka palvelee kylätalon vuokrauksessa.

Wc-remontin ensimmäinen vaihe on työ- ja rakennesuunnitel-mien laatiminen yhteistyössä rakennus- ja LVI-ammattilaisten kanssa. Wc-tilojen suunnittelussa on huomioitava erityisesti van-han talon rakenteiden suojaus sekä riittävä kosteuden poisto ja ilmanvaihto.

Teksti: Elina Kotilainen

KOSKEN KAIKU

Julkaisija: Koski as. kyläyhdistys ry

Päätoimittaja: Elina Kotilainen

Tämän numeron toimituskunta:

Katihanna Heikkinen, Eero Kallio, Elina Kotilainen, Sari Kyllönen, Jari Löfström, Anja Merisaari, Janne Salminen, Katri Salminen, Maria Yli-Renko

Taitto: Elina Kotilainen

Paino: Grano Oy

Jakelu: Koski as. taloudet (25560 postinumeroalue)

Painos: 220 kpl

Kuudes vuosikerta

ILMESTYMISAIKATAULU 2019

No 1 Helmikuu 2019

No 2 Toukokuu 2019

No 3 Elokuu 2019

No 4 Marraskuu 2019

Aineistot ilmestymiskuukauden 1. päivään mennessä osoitteella koskias.kylayhdistys@gmail.com tai toimituskunnan kautta.

Otamme mielellämme vastaan myös juttuideoita, palautteita ja toiveita.

Toimitus pidättää oikeuden muokata lähe-tettyjä aineistoja. Aineistoja ei palauteta.

ILMOITUKSET JA MAINOKSET

Lehteen voi jatkossa ostaa ilmoitus- ja mainostilaa. Pieni mainos maksaa 10€/lehti, iso mainos 20€/lehti.

KOSKI AS. KYLÄYHDISTYS RY

Y-tunnus 2596766-4

Vapaamuotoiset jäsenhakemukset koskias.kylayhdistys@gmail.com tai Koski as. kyläyhdistys ry c/o Sanna Leposaari Koskenkartanontie 193 25560 Koski as.

Tilinumero: FI38 4327 0010 2260 56

Vuoden 2019 jäsenmaksu on 15€.

Jätehuoltoa Kosken asemalla

Maaliskuun viimeisenä lauantaina kokoonnuttiin Vihiniemen kylätalolle miettimään jätevesiratkaisuja sekä paikallista jätehuoltoa. Paikalla oli Saavi-hankkeen **Maria Yli-Renko** ja **Katariina Yli-Heikkilä** Varsinais-Suomen kestävän kehityksen ja energia-asioiden palvelukeskus Valoniasta kertomassa paikallisesta tarpeesta laittaa nyt jätevesiasiat kuntoon, sekä jätehuollon edustaja **Simo Kulta** kertomassa erilaisista vaihtoehdoista järjestää jätehuolto.

Jätevesiosuudessa käsiteltiin erityisesti haja-asutusalueiden ranta-alueiden jätevesisäännöksiä. Keskustelussa puhutti mm. vähäisen vedenkäytön määrittelmä, jossa nyrkkisäännöksi muodostui lämminvivaraajan käyttö. Jos vesi lämmitetään esimerkiksi padassa, voidaan käyttö tulkita vielä vähäiseksi, mutta jos käytössä on lämminvivaraaja, tulee kiinteistössä olla säädökset täyttävä jätevesien puhdistusjärjestelmä. Tämä on kuitenkin vain ohjaava raja ja on hyvä muistaa, että jätevedet on aina käsiteltävä siten, etteivät ne aiheuta ympäristön pilaantumisen vaaraa

Tämä jätehuollon esille noussut ongelma nousi jätehuolto H.Koskisen alkuvuodesta lähettämästä ilmoituksesta, jossa he ilmoittivat poistavansa Koskenkartanon tien varressa, Saarenjärventien läheisyydessä olevan jätteidenkeräyspisteen. Tilalle he ehdottivat jokaisen hankittavaksi omaa purkkia. Tämä ajatus ei kaikkia miellyttänyt, ja harmistusta toi myös tapa, jolla asiaa hoidettiin. Kimpparoskiksen käyttäjille lähetettiin lappu, jossa kerrottiin, että molokit tullaan poistamaan ja voitte hankkia tilalle henkilökohtaisen roska-astian. Asiassa olisi toivottu ennaltaehkäisytyötä suoran sanattoman toiminnan sijaan: roskisten läheisyyteen olisi voinut ilmoitustaululle kertoa ongelmasta ja ehdotuksia sen ratkaisemiseksi. Kun ongelmaa puhelimitse jätehuollon yrittäjältä kysyttiin, he kertoivat molokin pussin menneen kaksi kertaa rikki

sinne kuulumattomien mm. rakennusjätteiden laittamisen seurauksena. Uuden pussin he kertoivat maksavan n.500€. Tämä on iso kustannus jätehuollonyrittäjälle ja toistuessaan tekee toimintaan kuluja, jotka kyseenalaistavat jätteen keräyksen kannattavuuden. He kertoivatkin puhelimitse tämän olevan heidän piirin tappiollisin piste juuri näiden jätteiden lajitteluongelman vuoksi.

Päätettiin siis järjestä tilaisuus isolle yleisölle, jossa jätteen keräyskäyttäjät pääsevät kertomaan mielipiteensä tapahtuneesta ja jätehuollon toiminnan jatkosta, miten toivotaan se järjestettävän. Paikalle kutsuttiin paikalliset jätehuollon edustajat H. Koskinen ja Jätehuolto Kulta. Mietittiin myös muita toimijoita, kuten Lounais-Suomen jätehuolto, mutta heille aikataulu oli liian tiukka. Keskustelun päätteeksi päätettiin kylätalolle perustaa kimpparoskis, jonka tyhjennyksestä huolehtii Jätehuolto Kulta. Kimpparoskikseen liittyminen onnistuu soittamalla tai laittamalla viestiä **Salmisen Jannelle** p. 040 8309495. Kulta toi neljä 600 litran astia kylätalon pihalle niille osoitetulle paikalle huhtikuun alussa. Toiveena olisi, että ne täytettäisiin järjestyksessä, eli yksi ensin täyteen ennen kuin toista aletaan täyttää.

Samassa yhteydessä mietittiin myös laajemman kierrätyspisteen perustamista kimpparoskiksen yhteyteen, joka tukisi sekajäteastioiden täyttöä vain sinne kuuluvalla jätteellä. Mm. lasille, metallille, kartongille ja lehdille olisi hyvä saada omat kierrätysasiat. Tämän toteutuminen vaatisi asiaan sitoutuneita henkilöitä, jotka vuorolleen huolehtisivat näiden astioiden tyhjentämisestä.

Teksti ja kuvat Sari Kyllönen

Haluatko osallistua Vihiniemen alueen roskiskimppaan? Ota yhteyttä Janne Salmiseen p. 040 8309495

Katariina Yli-Heikkilän (Valonia) esitysaineisto **JÄTEVESILAINSÄÄDÄNTÖ JA JÄTEVESIEN KÄSITTELY VIEMÄRIVERKON ULKOPUOLELLA** on toimitettu sähköpostitse kyläyhdistyksen jäsenille. Muillekin se saatavissa osoitteesta koskias.kylayhdistys@gmail.com .

Molokien jälkeen jäi vain kyläyhdistyksen ilmoitustaulu ja vanhoja maalipönköitä. Kiitos avulialle kyläläiselle, joka vei maalipönkät asiaankuuluvasti Perniön lajitteluasemalle.

Uudet kimpparoskikset Vihiniemen kylätalon pihamaalla.

SAAVI-hankkeen kuulumisia

Saarenjärven ravinteiden keräämisen yhteistyö- ja ylläpito-hankkeen viimeinen toimintavuosi startattiin haja-asutusalueiden jätevesi- ja jätehuoltotilaisuudella 30.3.2019 Vihiniemen kylätalolla, joka järjestettiin yhteistyössä Koski as. kyläyhdistyksen kanssa. Tilaisuuteen osallistui lähes kolmekymmentä aktiivista kyläläistä ammentamaan tietoa mm. erilaisista jätevesien käsittelyratkaisuista, joista **Katariina Yli-Heikkilä** Varsinais-Suomen kestävän kehityksen ja energia-asioiden palvelukeskus Valoniasta oli kertomassa.

Vaikka hanke lähenee loppuaan, tarkoitus ei ole kuitenkaan hidastaa menoa - päinvastoin! Koko hankeajan ProAgria Länsi-Suomi / Länsi-Suomen maa- ja kotitalousnaisten asiantuntijat ovat kartoittaneet aktiivisesti Saarenjärven ympäristöä keräten tietoa Saarenjärven luonnonhoitosuunnitelmaa varten, joka valmistuu syksyllä. Suunnitelman tarkoituksena on jäädä luonnonhoitotöiden ohjenuoraksi paikallisille hankkeen päättymisen jälkeenkin. Suunnitelma on ohjaava ja se sisältää tarkentavia hoitosuosituksia Kiskonjoen Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisesti.

Hoitosuunnitelmaan liittyen SAAVI-hanke järjestää kaikille kiinnostuneille **kyläpyöräilytapahtuman** 29.5.2019. Kyläpyöräily on kyläläisten ja asiantuntijoiden yhteinen retki kylämaisemassa. Pyöräily kestää pari-kolme tuntia, ja reitin pituus on noin 5 km. Pyöräilyn aikana pohditaan yhdessä, mitkä ovat oman kylän arvokkaimmat piirteet ja mitä paikkoja kannattaisi kohentaa, aiheina ovat mm. maisemaraivaukset, laidunnus, vieraslajit ja matkailun kehittäminen. Pyöräilylle lähdetään osoitteesta Saarenjärventie 526 ja pyöräillään Vihiniemenlahdelle asti. Kyläkävely on maa- ja kotitalousnaisten lanseeraama asukkaiden yhteinen ideointiretki oman kylän ympäristöön, joka voidaan tarvittaessa toteuttaa myös pyöräillen, kun kyseessä on pidemmät välimatkat. Kyläkävelyn tarkoituksena on antaa tietoa kylän menneisyydestä ja kehittämisestä. Tapahtuman aikana saatua informaatiota hyödynnetään myös luonnonhoitosuunnitelman valmistelussa.

Kesällä on tiedossa myös kaikille kiinnostuneille suunnatut **jättipalsamin torjuntatalkoot**. Haitallisiin vieraslajeihin kuuluva jättipalsami on päässyt leviämään Kiskonjoen yläjuoksulle lähelle Saarenjärveä. Torjuntatöimet kannattaakin aloittaa heti, jotta jätti-

palsami ei pääse leviämään alueelle enempää. Yksi jättipalsamiyksilö saattaa tuottaa jopa 4000 siementä kasvukauden aikana, joten vaarana on, että laji leviää hallitsemattomasti koko järven alueelle. Jättipalsami, kuten muutkin haitalliset vieraslajit vaikuttavat haitallisesti luonnon monimuotoisuuteen valtaamalla alaa alkuperäiseltä lajistolta ja yksipuolis-tamalla lajistoa sekä maisemaa. Lisäksi jättipalsamin pieni juurako ei sido maaperää, mikä voi rannoilla johtaa veden laadun heikkenemiseen ja kalojen lisääntymisen vaikeutumiseen. Vieraslajitalkoot järjestetään viikolla 26, tarkempi ajankohta ilmoitetaan lähempänä ajankohtaa. Jättipalsamin torjuntatalkoisiin tarvitset säänmukaisen varustuksen lisäksi kumisaappaat sekä työhansikkaat. Jättipalsami ei ole ihmiselle haitallinen, joten muuta suojavarustusta ei tarvita.

Tervetuloa mukaan hankkeen tapahtumiin!

Maria Yli-Renko
Projektikoordinaattori, SAAVI-hanke
Varsinais-Suomen ELY-keskus
maria.yli-renko@ely-keskus.fi
puh. 0295 023 020

Katri Salminen
Maiseman- ja luonnonhoidon asiantuntija
ProAgria Länsi-Suomi/Länsi-Suomen maa- ja kotitalousnaiset
katri.salminen@maajakotitalousnaiset.fi
puh. 050 664 74

Terhi Ajosenpää
Maisema- ja ympäristöasiantuntija
ProAgria Länsi-Suomi/Länsi-Suomen maa- ja kotitalousnaiset
terhi.ajosenpaa@maajakotitalousnaiset.fi
puh. 043 825 1221

SAAVI-hankkeen kuulumisia päivitetään myös hankkeen nettisivuille www.ymparisto.fi/saavi

Teksti: Maria Yli-Renko ja Katri Salminen
Kuva: Katri Salminen

SAAVI-hankeessa valmistuvaa luonnonhoitosuunnitelmaa varten Saarenjärven aluetta on kartoitettu keväästä 2018 lähtien.

Vihiniemeen nousee uusi talo

Työväenaate oli voimissaan 1900-luvun alkupuolella ja talukoivasarat paukkuivat napakasti, kun rakennettiin yhteisiä kokoontumistiloja lähes joka kulmakunnalla. Epäilemättä myös Kosken asemalta käytiin ihastelemassa Perniön asemalle 1910 valmistunutta tosi suurta työväentaloa ja siitä kolmisen vuotta myöhemmin Mathildedalissa, Matildajärven luonnonkauniille rannalle kohonnutta uutta taloa. Molemmat talot olivat **Sixtus Rönnbergin** kynästä lähtöisin.

Virisi varmasti ajatus rakentaa myös Kosken asemalle oma työväentalo, ettei tarvitsisi kokoontua pienissä pirteissä eri puolilla Koskea. Jos varsinaiset kokoukset saatiinkin pidettyä tuvan pöydän ympärillä niin koti-iltamissa, mitä pidettiin verraten usein, oli varmasti ahdas, mutta lämmin tunnelma. Koti-iltamien ohjelma oli varsin kattava. Oli yhteislaulua, kuplettilaulua, runonlausuntaa, yksinlaulua. Pilapuhe kuului vakio-ohjelmistoon ja hyvin usein myös jokin näytelmä. Näytelmät eivät olleet mitään hätäisesti tekaistuja, vaikka niihin joskus määräitiinkin kuiskaaja. Avarammissa tiloissa ollessa, esitysten taustalle valittiin jopa "Mölykööri" tehostamaan esityksen tenhoa. Tarve omalle talolle oli siis polttava.

Talolle etsittiin sitten paikkaa ja lopulta herrasväki **Ahlqvist** ja **T. Y. Riento** pääsivät sopimukseen tonttipalstasta, Alastalon mailta Vihiniemestä. Tontti oli melko kaukana Kosken aseman keskustasta, pienen mutkaisen tien varrella. Pitänee muistaa, että silta yli Pyölinkosken valmistui vasta 1930-luvun alussa ja asutuskkin Vihiniemessä oli sata vuotta sitten huomattavasti harvempaa. Kauppahinnan 1500mk Riento maksoi jo vuonna 1916 kahdessa osassa, vaikka varsinainen kauppakirja allekirjoitettiin vasta aprillipäivänä 1922.

Työt alkoivat talkoilla, oli puunkaatoa, kun palsta ostettiin puineen. Oli myös sannaajoa, josta näkyy maksusuorituksia heti vuoden 1917 alussa. Tonttipalsta oli varmasti kosteampi, kuin tänä päivänä, joten santaa tarvittiin. Vielä talon valmistuttua kerättiin sammalia talon lisäeristämiseen, omalta tontilta. Helmikuussa 1917 oli uuden talon piirustukset valmiit, jotka jo kokenut työväentalosuunnittelija Rönnberg oli tehnyt, 10mk hintaan.

O. Mustonen sai mittavan kiviurakan, ja hänen kädenjälkiään on talon kivipilarit. Piirut, "plankut" ja laudat toimitti pääsääntöisesti A. Ruotsi. Työpalkkaa saivat rakentamisen aikana lähinnä jonkin alan erikoismiehet ja ajomiehet, jotka toimittivat tavaraa työmaalle.

Rakentamisen rahoitukseen Riento sai käyttää melkoiset voimavarat. Jo 1916 pyydettiin takaisin kaikki velaksi annettu lainaraha eri yhteisöiltä. Pankkivelan lisäksi järjestettiin rahoitusta Sopimus- ja Velkakirjoilla. 25mk velkakirjaa useat yhdistyksen jäsenet "ostivat" 4 kappaletta, joku saattoi ostaa jopa 10kpl. Vuoden 1917 suurin tuloerä oli kuitenkin arpajaistulot, lähes 4500mk. Jäsen-

maksuista samana vuonna kertyi 583.95mk. Kaikki liikenevät rahat käytettiin rakentamiseen. Vuoden 1917 kirjanpidon mukaan rakennusaineisiin kului 4868.80mk ja lisäksi työpalkkoihin lähes 3000mk. Lähes 300 markalla ostettiin esimerkiksi nauvoja ensimmäisenä rakennusvuotena.

Vuoden 2018 merkinnät tilikirjassa koskevat vain alkuvuotta ja niissäkin rakentamiseen on vain joitakin työpalkkamaksuja. Vasta vuoden 1919 kesäkuussa tilikirja herää uudestaan eloon. Ensimmäinen virallinen kokous pidettiin ilmojen lämmentyä jo sitä ennen 25.5.1919 "Omassa talossa." Iltamatuloja on jo keskikesän juhlasta ja koko kesä on toimintaa täynnä.

Vaikka talo on otettu jo käyttöön, niin paljon on tekemistä vielä jäljellä. Ylhäisten tiilitehtaalta tuodaan tiilet ja kalkkitiilet Koskelta. Kosken tehtaalta ostetaan myös kaksi hehtoa kalkkia. Vielä joulukuussa ostetaan yli kolmesadalla markalla "Yksi loota Ak... lasia salosta." Varmaan "tuilien" tekemisellä oli kiire. Vuoden 1919 rakennustarvekulut ovat lähes 5000mk ja työpalkat lähes saman verran. Työpalkkoja maksetaan monelle työmiehelle kesän ja syksyn aikana. Talo pitää saada siihen kuntoon, että toimintaa voidaan jatkaa ympärivuotisesti. Talon vuokra ja ravintolan sekä iltamien tuotot reilun puolen vuoden ajalta ovat lähes 8000mk. Ei mitenkään huono suoritus, kun rakennusurakkaa viimeistellään vielä monessa kohdassa. Kaiken kaikkiaan koko talon rakentaminen tuona aikana on melkoinen yhteinen ponnistus.

Talo on seissyt jo sata vuotta mäen rinteessä, se on nähnyt monta tapahtumaa niin sisätiloissa kuin piha-alueella. Paljon on asioita muuttunut viimeisen sadan vuoden aikana, mutta jotakin samaa tässäkin ajassa on, nimittäin Koskella taloa taas remontoidaan ja toivotaan sen tuottavan iloa vielä pitkään kaikille.

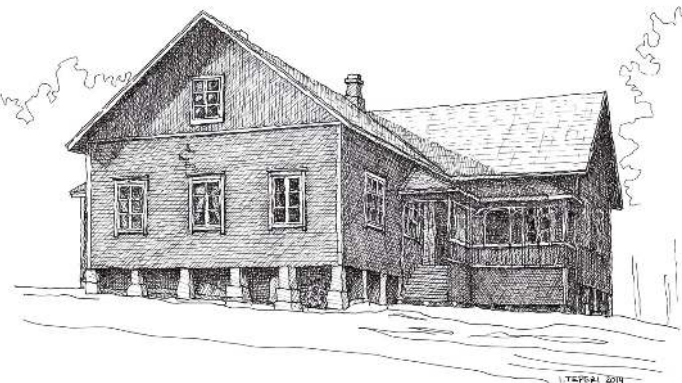
Eero Kallio

24.09.1919 Demokraatti no 172

Lähteet:

- Perniön työväenyhdistys Riento Ry:n tilikirja 1906-1920
- Perniön työväenyhdistys Riento Ry:n kantakirja 1919-1935
- Perniön työväenyhdistys Riento Ry:n huvitoimikunnan pöytäkirjat 1916-1924
- Varsinais-Suomen työväentalot - Turun kaupungin historiallinen museo 1978
- Historiallinen sanomalehtikirjasto - Kansalliskirjaston digitoituidut aineistot
- Uudenmaan ELY-keskus

Muistoja Vihiniemen työväentalon vahtimestarin asunnosta

Vanhempamme **Eeva** ja **Teodor Saarinen** muuttivat asumaan Koskelle Vihiniemen työväentaloon maaliskuussa 1931 ja talon toiminnan hiljennettyä he muuttivat pois joulukuussa 1952 Aijalaan.

Koskelle tullessa perheessä oli yksi poika, **Sorjo**, Koskella syntyivät vielä lapset **Kauko**, **Lippo** ja **Anja**.

Vihiniemen työväentalolla äiti ja isä toimivat vahtimestareina hoitaen kaikki taloon liittyvät työt lipunmyynnistä lämmittämiseen, joka talviaikaan olikin varsin iso työ. Äiti hoiti tilaisuuksien kahvion leipoen kaikki tarjottavat, mm. munkit olivat hyvin suosittuja.

Talon töiden lisäksi isä kävi kylällä metsätöissä ja liikkui polkupyörällä kulkukauppiaina, äiti kävi taloissa mm. heinäpelloilla ja lypsämässä.

Asuntona perheellämme oli talossa keittiö ja kamari, pojilla keittiössä kolmikerrossänky, minä nukuin äidin ja isän kanssa kamarissa. Kotieläimenä meillä oli possu kellarissa, joka tavan mukaan yksyllä lahdattiin, tehtiin makkarat ja muut ja pantiin suolaan joulua varten. Pihalla oli kasvimaata, josta saatiin perunat ja muut juurekset.

Talossa järjestettiin paljon elokuva- ja teatteriesityksiä, urheilukilpailuja kesällä, hiihtokilpailuja talvella ja tietysti tansseja sota-aikaa lukuun ottamatta. Jo kaksivuotiaasta asti pääsin tanssin pyörteisiin aikuisten sylissä. Erikoisin muistoni liittyy esitykseen, jolloin paikalla oli käärmätanssija. Esitys oli kahtena peräkkäisenä päivänä ja koska käärmeet pitävät lämpimästä, se tuotiin yöksi pahvilaatikossa meidän nukkumakamarin uunin viereisen lämpöön.

Sota-ajan muistoihin liittyvät vahvasti matalalla lentäneet pommituskoneet, koska läheistä juna-asemaa pommitettiin. Suojaan menimme naapurin Luodon perheen perunakellariin.

Uimaan opin viisivuotiaana Pyölin rannassa, jossa lapsuuden kesäpäivät kuuluivat rattoisasti. Joessa uitettiin siihen aikaan vielä tukkeja ja kerran tukkien päällä keikkuessani oli käydä huonosti veteen pudottuani, mutta pelastuin tilanteesta. Kouluun mennessäni olin luokan pienin. Parhaat ystäväni olivat **Terttu Lindroos** ja **Ilse Tuikka**. Koskelta lähdin rippikoulun käytyäni vuonna 1950 ja muutin Turkuun töihin.

Näin muistelee Anja Merisaari, asuu nykyään Vantaan Martinlaaksoissa

Tulethan muistelemaan, kertomaan ja kuulemaan lisää Vihiniemen Työväentalon muistoja talon 100-vuotisjuhliin 25.5.2019 klo 13?

Tässä vielä yhteenvetona kaikki tiedossa olevat kevään ja kesän tapahtumat:

1.5. klo 11	Vappupiknik kylätalon pihamaalla
18.5. klo 10	Kevättalkoot kylätalolla
25.5. klo 13	Kylätalon 100-vuotisjuhat
29.5. klo 17	Kyläpyöräily (lähtö osoitteesta Saarenjärventie 526)
Viikko 26	Jättipalsamin torjuntatalkoot Saarenjärvellä (aikataulu tarkentuu)
7.7. klo 13	Tammisaaren seurakunnan kaksikielinen jumalanpalvelus Kosken kartanon kirkossa

Kylätalon osoite on Saarenjärventie 13, Koski as.

Wanhat Perniön kuulutukset IX

Wanhat Perniön kuulutukset jatkuvat. Olen toistanut asiat pilkun (.) tarkkuudella miten ne ovat aikoinaan ylöskirjattu, myös lyöntivirheet ja lyhenteen. Tällä kertaa jouduin hieman tuota tarkkuutta soveltamaan, tekstissä löytyvä ½-merkki on vähän erilainen mitä alkuperäiskirjoituksissa on.

Mutta etsipä itse, miten helposti löydät tuon ”puolikasmerkin” joka olisi numerot päällekkäin ja väliviivalla.

Eero Kallio

~~~ 21.9.1936 ~~~

Perniön seurak.seurakuntamaksujen rästikoonti toimitet.t.k.29 ja 30 p:nä Perniön Osuuskassan konttorissa Kirkonkylässä ja Ylikulmalla klo 9-15.Tämän jälkeen maksamatta jääneet veroliput jätetään lailliseen ulos hakuun.Perniö 12/9 36.

J.K.Salmi,Kirkonisännöitsijä.

~~~ 21.9.1936 ~~~

H a m m a s l ä k ä r i . Vastaanotto torst.9-11 , lauant. 9-½11 , muina arkipäivinä 10-13. Keskiviikkona ei ole vastaanottoa.

~~ 21.9.1936 ~~~

Syysilakkaa myytävänä Kuormuksen rannasta keskiv. tk.23 p:nä ilta päivällä.

~~~ 21.9.1936 ~~~

Hopeinen täytekynä nimim. P.N.kadotettiin kutsuntatilaisuudessa Seurojentalossa. Löytäjää pyydetään tuomaan sen palkintoa vast. Kirjakauppaan.

~~~ 21.9.1936 ~~~

Hirvipyssy myytävänä. Lähemmin J.Kaleva, Perniö as.

~~~ 21.9.1936 ~~~

Torstaina kuluvan syyskuun 24 pnä klo.19 myydään huutokaupalla Kuormuksen sillalla vanhoja lankkuja ja lankunpätkiä. Siltakomitea.

~~~ 21.9.1936 ~~~

Julkisella huutokaupalla, joka toimitetaan torst. lokakuun 1 pnä alkaen klo 11 Perniön piirin nimismiehen konttorissa, myydään valtiolle menetetyksi tuomitut seuraavat esineet: 3 taskuasetta, yksi pienoiskivääri, kaksi matkalaukkuja, 9 kpl 10 litran vetoista tyhjää kanisteria, kumi-imuri letkuineen sekä samana päivänä Perniön & Finbyn Osuusmeijerissä klo 15. maitovaaka, ja huomautetaan, että huudot ovat käteisesti maksettavat ja aseisiin nähden on huutajan esitettävä asianomainen ostolupa. Perniön piirin nimismiehen konttorissa 18.9.1936 Harry Blomberg

~~~ 21.9.1936 ~~~

Kosken Kaiku toimii auuntanssiaiset Vihiniemen Työv.talossa lauant. t.k.26 p:nä klo 20. Soittaa: Jalava. Liput 6:-.

~~~ 21.9.1936 ~~~

"K o t i s e u d u n S y y s" ilmestyy syyskuun lopussa. Mielenkiintoinen, kotoinen, kuvitettu. Kirjoituksista mainittakoon maist. Kallion eloisa kuvaus Perniön museosta ja kerholaisten palstat. Lähemmin edustajiltamme, joita ovat neuvoja K.Vienonen (Nurkkila) sekä kerholaiset, museon vahtimestari ja Perniön Kirjakauppa.

~~~ 21.9.1936 ~~~

Ylikulman tiekunnan kokous pidet. Ylikulman rukoushuoneessa tiist. lokak. 6 p:nä kl 17 (5 ip.) . Keskustellaan uusien tieosakkaiden tieosuusmäärästä, sekä ehkä tiekunnan asiat. Tiehoitokunta.

~~~ 21.9.1936 ~~~

Salon markkinajuna lähetetään keskiv. 30/9 ja torst. 1/10. Lähtö Kosken as. 7,15, Ervelästä 7, 27, Perniöstä 7,33 ja Ylikylästä 7,42. Juna saapuu Saloon 7,56 ja on sillä mahdollisuus matkustaa Turkuunkin. Paluumatkalle Salosta Perniöön voidaan mm. joko 15,15 läht. pikajunalla tai kaikille as.pysähtyvällä 15,30 lähtevällä junalla. Päiväpikajunissa Perniön Salon välillä ei 1/5 36 alkaen ole kannettu paikallismaksuja, joten meno- ja paluumatka Perniön ja Salon välillä maksaa pikajunassakin vain 9mk. Asemapäällikkö Perniö.

~~~ 21.9.1936 ~~~

Ervelän seudun pienviljelijäyhdistys toimeenpanee tanssi-iltaman Seuran pirtillä lauant.26 p:nä syysk. alkaen klo 20. Hyvä soitto.

~~~ 21.9.1936 ~~~

Perniön Työväen yhdist. järjestää tanssi-iltaman talossaan sunnunt. syysk.27 p:nä alkaen klo 20. Liput 5:- Tervetuloa.

~~~ 21.9.1936 ~~~

Viemäriojan kaivuutyötä saatavana. Lähemmin paikalla ensi torstaina klo 10. Kokoonnutaan Kainistan kosken luona. N.Linholm.

~~~ 21.9.1936 ~~~

Muonamies saa paikan 1.11.36 Vihiniemen Sepäntalossa. Tilaisuus lehmän pitoon on. V.Sepäntalo.

~~~ 21.9.1936 ~~~

Pieniperheinen tallimies, jonka vaimo tarvittaessa ottaa osaa talon töihin saa paikan Mussaarella.

~~~ 21.9.1936 ~~~

Reipas, kunnollinen navetta-apulainen saa paikan 1.11.36 Kivelässä. L. Valjakka.

~~~ 21.9.1936 ~~~

Pieniperheinen kunnollinen tallimies, jonka vaimo ottaisi tarvittaessa osaa talon töihin, saa paikan Lintilässä.

Nuori ja reipas sisäpalvelija, joka myös ottaisi tarvittaessa osaa lypsyyn ja kesällä ulkotöihin, saa paikan Lintilässä. N.Lindholm.

Vihiniemen kylätalo 100v.

TERVETULOA

25.5.2019 KLO 13

SAARENJÄRVENTIE 13, KOSKI AS.

Kyläyhdistys tarjoaa täytekakkukahvit

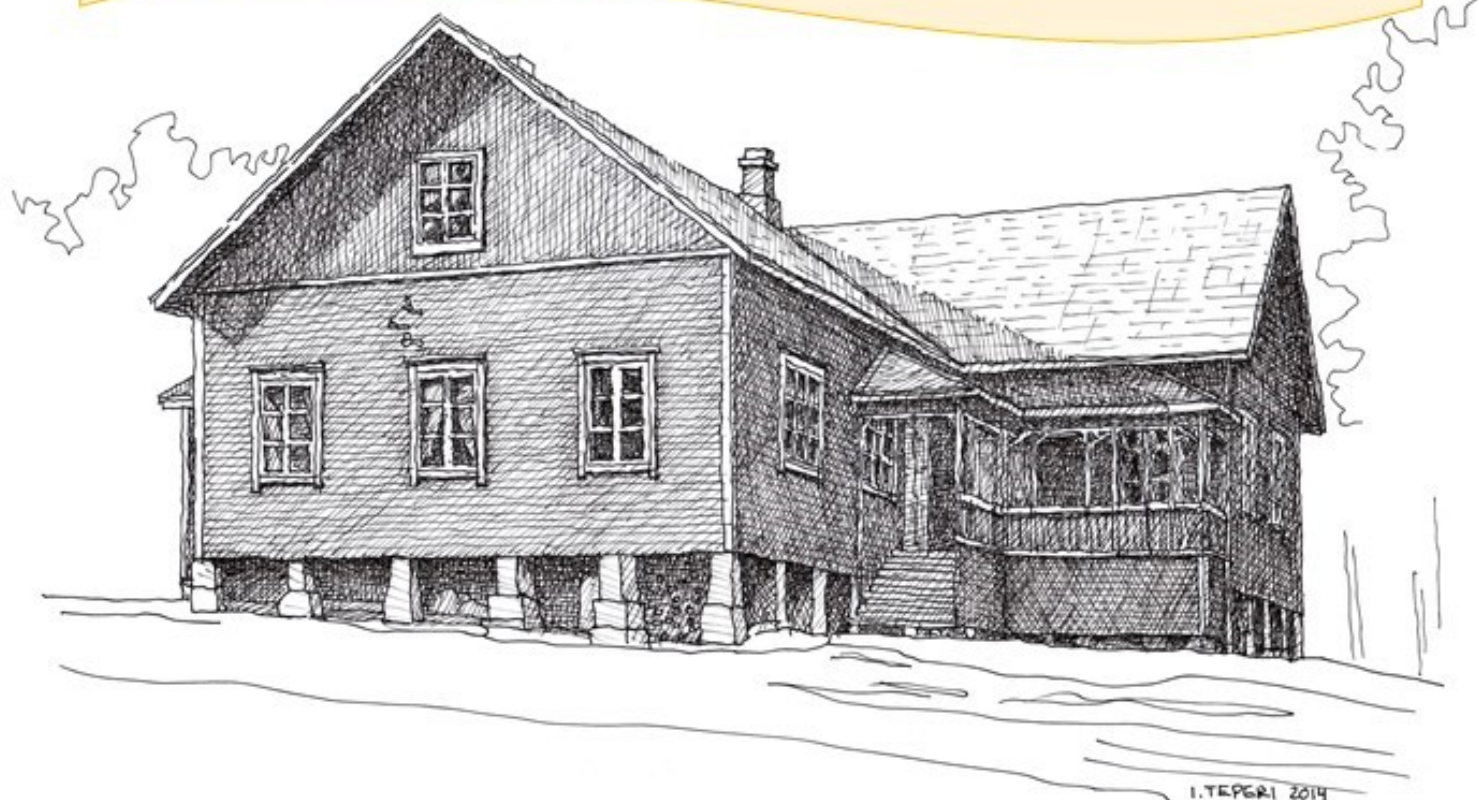
Elokuvanäytös Aholan kaupasta

Yhdessäoloa

Muistelua

Musiikkia

Yms.

Vihiniemen työväentalo 1919-2013

Vihiniemen kylätalo 2014-2019